

Opinia Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks Karny (nr druku 1613)

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę docenia wysiłki projektodawców zmierzające do penalizacji, a tym samym ograniczenia, zjawiska patostreamingu. Uznajemy za słuszny kierunek ustanowienia odpowiedzialności karnej za publikowanie treści przedstawiających popełnianie czynów zabronionych.

Jednocześnie, zwracamy uwagę, że obecne zapisy projektu pozostawiają bezkarnym publikowanie większości czynów, które wypełniają znamiona patostreamingu. Ustanowienie progu kary jedynie dla czynów zabronionych zagrożonych karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5, pozostawia poza ustawą wszystkie przestępstwa, których dolna granica kary jest niższa niż 5 lat.

Takich przestępstw, wypełniających definicję patostreamingu, jest wiele, np. art. 119 (dyskryminacja), art. 150 (zabójstwo eutanatyczne), art. 151 (doprowadzenie do samobójstwa), art. 153 (wymuszona aborcja), art. 156 (ciężki uszczerbek na zdrowiu), art. 157 (średni uszczerbek na zdrowiu), art. 158 (bójka i pobicie), art. 160 (narażenie na niebezpieczeństwo), art. 189 (bezprawne pozbawienie wolności), art. 197 (zgwałcenie), art. 200 § 1 (seksualne wykorzystanie małoletniego), art. 200 § 3,4 (pokazywanie małoletniemu pornografii), art. 200 b (propagowanie pedofilii) itp.

Wydaje się zasadne, by karze podlegało transmitowanie wszelkich przestępstw przeciwko życiu lub zdrowiu, wolności, wolności seksualnej, obyczajności, rodzinie i opiece lub popełnionych z użyciem przemocy.

Ponadto, stoimy na stanowisku, że penalizowane powinno być nie tylko transmitowanie popełniania przestępstw, ale również upublicznianie w transmisjach treści nie wypełniających znamion przestępstwa, ale przedstawiających zachowania wulgarne, obelżywe czy upokarzające.

Patostreaming jest szczególnie popularny wśród dzieci i młodzieży i popularyzacja ww. treści w tej grupie wiekowej może przyczyniać się do normalizowania takich zachowań, a w konsekwencji demoralizacji osób młodych. Wg badania FDDS przeprowadzonego we współpracy z Rzecznikiem Praw Obywatelskich w 2019 r. 37% respondentów w wieku nastoletnim deklaroowało kontakt z patotreściami, przy czym częściej regularnie oglądały je młodsze nastolatki.

Dlatego wydaje się wskazane, by rozszerzyć obszar penalizacji patotreści, także w odniesieniu do przekazów niewypełniających znamion przestępstwa, ale stanowiących naruszenie norm moralnych, z wyłączeniem działań edukacyjnych, artystycznych oraz reporterskich prowadzonych w interesie publicznym.

Mamy nadzieję, że powyższe uwagi będą pomocne w przygotowaniu ostatecznej wersji propozycji legislacyjnej.

Marta Sienkiewicz